

Schriftelijke vragen (Artikel 40 Reglement van orde algemeen bestuur Vechtstromen 2014)

Nr.: 2020 – 02 (30 januari 2020)

Aan het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen

Onderwerp: Vragen inzake AB-themabijeenkomsten (intern) van 12 februari 2020

Ondergetekende stelt het dagelijks bestuur/de voorzitter* van Waterschap Vechtstromen de volgende vragen:

1. De begrippen “geheim”, “vertrouwelijk” en besloten worden in de aankondiging, mail en IBabs door elkaar heen gebruikt. Dat terwijl ze niet het zelfde betekenen. Kan de portefeuillehouder voor elk van de begrippen zorgvuldig aangeven wat er mee wordt bedoeld?
2. Wat zijn de consequenties voor de omgang met de informatie van elk van deze begrippen afzonderlijk?
3. Hoe ziet de portefeuillehouder de controlerende taak van het AB in het licht van bovenstaande?
4. Welk begrip is op de documenten en bijeenkomst van woensdag 12 februari 2020 van 18.30 uur van toepassing?
5. Wat is de reden dat de portefeuillehouder bovengenoemde begrippen toepast op deze bijeenkomst en bijgevoegde stukken?
6. Wilt u in het licht van transparantie de bijeenkomst en onderliggende stukken openbaar behandelen?

Toelichting:

De VVD hecht aan transparantie in het afleggen van verantwoordelijkheid over projecten, financiën en besluiten. Het gebruik van verschillende classificaties leidt tot onduidelijkheid. Deze onduidelijkheid maakt het lastig te beoordelen welke positie de VVD wil innemen ten aanzien van de behandeling van het onderwerp en het beantwoorden van de vraag of wij bij het “geheim” behandelen aanwezig willen zijn. Geheim behandelen kan consequenties hebben voor de verdere afhandeling en mogelijkheid om verantwoordelijken op handelen aan te spreken.

Wij verzoeken u schriftelijk op onze vragen te antwoorden en bij voorkeur voor 12-2-2020.

Naam en ondertekening:

Peter Rijtema fractievoorzitter VVD

Aan: de heer P. Rijtema
Cc: algemeen bestuur waterschap Vechtstromen

Van: dagelijks bestuur waterschap Vechtstromen (portefeuillehouder Erik Lievers)

Datum: 4 februari 2020
Kenmerk: B2020/3174

Betreft: beantwoording schriftelijke vraag AB (ex art 40 RvO)

Onderwerp: Vragen inzake AB-themabijeenkomsten (intern) van 12 februari 2020

1. De begrippen “geheim”, “vertrouwelijk” en “besloten” worden door elkaar heen gebruikt. Kan de portefeuillehouder voor elk van de begrippen zorgvuldig aangeven wat er mee wordt bedoeld?

Documenten kunnen onder bepaalde omstandigheden (1*) als geheim worden aangemerkt. Deze documenten moeten dan vertrouwelijk (2*) worden behandeld. Als ze in het bestuur worden besproken gebeurt dat in een besloten (3*) vergadering.

1 Geheim*

Geheimhouding van documenten of van het besprokene kan alleen worden opgelegd op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Dit artikel kent absolute en relatieve geheimhoudingsgronden.

Absolute gronden voor geheimhouding

Geheimhouding moet worden opgelegd voor zover openbaarmaking:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. betreft van bijzondere persoonsgegevens (betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging), tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

Geheimhouding op absolute gronden geldt in beginsel voor onbepaalde tijd.

Relatieve gronden voor geheimhouding

Geheimhouding kan eveneens worden opgelegd voor zover het belang van verstrekking van de gegevens niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (tenzij de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking);
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Deze laatste zeven gronden vragen om een expliciete afweging tussen het belang van openbaarheid en het belang van de betreffende geheimhoudingsgrond.

Geheimhouding op relatieve gronden zal vaak tijdelijk zijn, en wordt in de wandelgangen ook wel (abusief en verwarrend) aangeduid met “vertrouwelijk”.

Geheimhouding kan worden opgelegd door:

- het DB

omtrent stukken die aan de eigen vergadering worden voorgelegd, en omtrent stukken die het aan het AB of aan de leden van het AB overleggen;

- de voorzitter en een commissie van het waterschap

omtrent stukken die zij overleggen aan het DB, aan de leden van het DB, aan het AB of aan de leden van het AB;

- het AB

omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van stukken die aan de vergadering worden overgelegd.

*2*Vertrouwelijk*

Vertrouwelijk behandelen betekent dat over het geheime document niet vrijelijk overal en met iedereen kan worden gesproken.

3 Besloten*

Wanneer het bestuur over geheime documenten beraadslaagt, gebeurt dat in een besloten vergadering. Dat is een niet-openbare vergadering waarbij dus geen publiek is toegelaten. Het AB kan besluiten ambtenaren of derden toe te laten voor het geven van een presentatie of toelichting.

2. Wat zijn de consequenties voor de omgang met de informatie van elk van deze begrippen afzonderlijk?

Geheime informatie mag niet worden gedeeld of besproken met anderen dan voor wie deze informatie bestemd is. Geheime informatie kan niet worden opgevraagd met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur.

Wie de geheime informatie niet vertrouwelijk behandelt (maar met derden deelt; "lekt") is strafbaar:

"Hij die enig geheim, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie", aldus artikel 272 Wetboek van Strafrecht.

De vergaderstukken, de inhoudelijke behandeling van het agendapunt, de gewisselde standpunten, geuite emoties, alles wat tijdens de behandeling van het agendapunt in een besloten vergadering is voorgevallen valt onder de geheimhoudingsplicht.

De geheimhouding wordt zowel door hen die bij de behandeling tegenwoordig waren, als door hen die op andere wijze van het behandelde of van de stukken kennis nemen, in acht genomen zolang de geheimhoudingsplicht geldt.

3. Hoe ziet de portefeuillehouder de controlerende taak van het AB in het licht van bovenstaande?

Tijdens de behandeling van documenten waarop geheimhouding is opgelegd door het DB, de voorzitter of een commissie (in een besloten formele vergadering) beslist het AB of het de geheimhouding wil bekrachtigen of niet. Wanneer het algemeen bestuur van mening is dat er onvoldoende gronden zijn voor geheimhouding, zal het de geheimhouding niet bekrachtigen. Daarmee vervalt de geheimhoudingsplicht. Deze eigen afweging van het AB omtrent de geheimhouding zou beschouwd kunnen worden als uitvoering van de controlerende taak.

4. Welk begrip is op de documenten en bijeenkomst van woensdag 12 februari 2020 van 18.30 uur van toepassing?

Er is één document aangemerkt als geheim. De andere documenten zijn niet aangemerkt als geheim. De bijeenkomst is besloten, de bespreking vertrouwelijk.

5. Wat is de reden dat de portefeuillehouder bovengenoemde begrippen toepast op deze bijeenkomst en bijgevoegde stukken?

De portefeuillehouder wenst alle documenten eerst in beslotenheid vertrouwelijk te bespreken met de leden van het algemeen bestuur, om hen te informeren en de gelegenheid te geven vrijelijk vragen te stellen. Het is niet de bedoeling dat de stukken (ook het als geheim aangemerkte memo) blijvend uit de openbaarheid worden gehouden. Geheimhouding is opgelegd om te voorkomen dat het memo al openbaar zou worden voordat dit in de themabijeenkomst zou zijn toegelicht en besproken.

Het DB wil de stukken na de bespreking in de besloten vergadering aanmerken als openbare documenten, maar het staat het algemeen bestuur vrij om anderszins te besluiten tijdens de vergadering.

De redenen voor deze tijdelijke geheimhouding zijn gelegen in de onderdelen b en g van het tweede lid van de Wob:

b. de economische of financiële belangen van het waterschap;

In het document wordt inzicht gegeven in de raming van de benodigde kredieten, en de ruimte die daarin is opgenomen. Het is niet onaannemelijk dat partijen, die gegadigd zijn om werkzaamheden in opdracht van het waterschap uit te voeren, hun biedingen op deze wijze van ramen zullen afstemmen. Dit beïnvloedt de onderhandelingspositie van het waterschap in dat geval nadelig, waardoor de financiële belangen van het waterschap in ernstige mate kunnen worden geschaad.

De portefeuillehouder is van mening dat het belang van openbaarmaking van deze informatie minder zwaar moet wegen dan de economische en financiële belangen van het waterschap (of andere overheden).

g. het voorkomen van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken aannemer(s).

In het document wordt ingegaan op de inhoud van het contract dat het waterschap met de aannemer heeft gesloten en op de wijze waarop één en ander wordt uitgevoerd. Voor het doel van het memo is de informatie op dit punt beperkt tot aspecten die een negatief gevolg hebben voor de voortgang van het project. Openbaar making van deze eenzijdige informatie kan voor de betrokken aannemer onevenredig negatieve gevolgen hebben, omdat hieruit een onterecht, want onvolledig, beeld van zijn manier van werken naar voren komt. De portefeuillehouder is van mening dat het belang van openbaarmaking van deze informatie minder zwaar moet wegen dan het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de betrokken aannemer.

6. Wilt u in het licht van transparantie de bijeenkomst en onderliggende stukken openbaar behandelen?

Om hierboven genoemde redenen willen wij vasthouden aan bespreking van het memo in een besloten bijeenkomst. Dit geeft ons de gelegenheid om de leden van het algemeen bestuur volledig te informeren zonder het risico dat het waterschap of derden (de aannemer) daardoor onbedoeld en ongewenst benadeeld worden. Wij vinden het belangrijk dat het algemeen bestuur volledig geïnformeerd is. Uiteraard zal te zijner tijd voor bespreking in een openbare vergadering van het algemeen bestuur een AB-voorstel worden opgesteld waarin de essentie van het memo is verwerkt.